

Thing i det Foredrag, jeg nylig har omtalt, brugte det Udtryk, at hvad vi fremfor Alt trænge til, er at faae Klaret Meningen af, hvad vi have, og forholder det sig saa, saa maa vi bestemt vogte os for, at ikke det Nye, der skal sættes i Stedet, bliver lige saa ubestemt og uklart som det, vi have, og hvor Ingen kan sige, hvad der indbefattes derunder, naar man ikke vil ty til saadanne enestaaende Tilfælde, som, at en Mand finder en halvødt Næste paa sin Bei og hjælper ham. Det er „leilighedsvis“; men jeg kan ingenlunde indrømme, at, naar en Husmoder gjør det til Gjensland for stadig Virksomhed i sit Hus at drage Omfjorg for de Syge, der findes i hendes Husstand, det da skal kaldes en Virksomhed, der kun udøves „leilighedsvis“. Det er ikke saa. — Jeg tror, at jeg nu har omtalt de væsentligste af de Indsigelser, der ere gjorte imod vort Forslag, og jeg skal gjentagende anbefale det til Vedtagelse, idet jeg vil bede det ærede Thing om, naar det vil sætte Noget i Stedet for det, som nu er utilfredsstillende; og som vi nu have, at det da bliver Noget, som, i Overensstemmelse med, hvad den høitærede Justitsminister har sagt saa træffende, ikke udelukker den, der uegenmyttig vil yde sine trængende Medlemmer Bistand, fra at kunne gjøre det.

Ordføreren: Jeg er i den Henseende ikke ganstke enig med den høitærede Justitsminister, at jeg skulde være tilbøjelig til at sige, at der slet Intet er opnaaet ved at slaa det fast, at det er forbudt at drive Lægevirksomheden som Erhverv. Det er saa langt fra, at jeg tværtimod tror, at det i praktisk Henseende er det Vigtigste at faae det slaaet fast, at det er forbudt at drive Lægevirksomhed som Erhverv. Men naar jeg tror, at man ikke kan blive staaende derved, er det netop, fordi jeg ikke deler den Mening, som det høitærede Medlem, der nu satte sig (Fischer), har, nemlig at det skal være tilladt uegenmyttig at hjælpe sine Medlemmer mod allehaande Sygdomme. Det er jo Noget, der ved denne Sags Behandling ikke maa tabes af Sigte, at her ikke er Spørgsmaal om at værne om Lægernes pekuniære Interesse, men derimod om at afværge for Borgerne i Almindelighed den Stæde for Liv og Hælbred, der følger af, at ukundige Personer praktisere. Det er det, der skal ske ved dette Lovforslag. Nu er jeg ganstke enig med det ærede Medlem, der nylig talte, deri, at dette Formaal væsentligst skal naas derved, at det er forbudt at drive Lægevirksomhed som Erhverv, fordi det naturligt vil være undtagelsesvis, at Noget driver denne Virksomhed, uden at drive den som Erhverv; men paa den anden Side mener jeg, at det Princip, man gaar ud fra, og som jeg tror, man nødvendigvis maa holde fast ved — thi fra andet Synspunkt kan Indskrænkningen umulig gjenneføres — fører med sig, at det ogsaa skal være forbudt at prak-

tisere, selv om man ikke tager Noget for det, og selv om det altsaa ikke kan siges, at Vedkommende driver Lægevirksomheden som Erhverv. Det er det, Udvalget har troet at give Udtryk ved det foreliggende Forslag. Vor Tanke er den, at det skal være forbudt, sædvansmæssigt, vanemæssigt at udøve Lægepraxis, hvad enten der tages Betaling derfor eller ikke, og det er det, vi have troet at burde udtrykke paa den Maade, at man ikke bliver at straffe for blot „leilighedsvis“ at udøve Lægepraxis, at det vi opfatte „leilighedsvis“, som staaende i Modsetning til „sædvansmæssigt“, „vanemæssigt“, „i Reglen“ osv. Jeg skal nu gjerne indrømme, at der er nogen Ubestemthed i dette Udtryk, men samtidigt dermed skal jeg minde om, at det er der ogsaa i Udtrykket „Erhverv“, og det vil der overhovedet være i enhver Redaktion. I det Hele taget er det en Forderung, der ikke kan tilfredsstilles ved nogenformelt Lovredaktion, at Loven skal have en Ufattelse, der rammer alle de Tilfælde, som Fantasi kan opstille, saaledes at det med matematisk Nøjagtighed i hvert enkelt Tilfælde kan siges: dette falder indenfor Linien og dette udenfor Linien. Det er en Forderung, som ingen Lovredaktion kan tilfredsstille paa nogen mulig Maade. Jeg kan nu ikke erkjende, at Udtrykket „leilighedsvis“ skulde være saa ubestemt, og navnlig frygter jeg ikke for, at det skulde blive forstaaet paa den Maade, som min ærede Sidesmand (Ussing) formylig antydede. Jeg frygter ikke for, at Noget skal sige, at den uautoriserede Læge, som nedsetter sig i en Egn, kan leilighedsvis udøve Lægepraxis, fordi han kun kommer til Folk, naar de kalde ham; han praktisere ikke blot leilighedsvis, men altid, naar han gaar med Enhver, der kommer til ham, uden at spørge nærmere om Leiligheden. For dem, der interessere sig for den større Frihed paa dette Omraade, kan der imidlertid i alt Fald ikke være nogen Fare ved dette Ord; thi det gaar jo efter den nys omtalte Fortolkning ud paa at udvide Undtagelsen i en overmaade høj Grad, i en Grad, som jeg rigtignok tror, at Domstolene aldrig ville indlade sig paa. Derimod tvivler jeg ikke paa, at Domstolene ville anerkjende, at den Husmoder, som ikke befatter sig med at kurere Andre end dem, der høre til hendes Husstand, maa siges „leilighedsvis“ og ikke vanemæssigt at udøve Lægevirksomhed. Vi have derfor troet ved dette Udtryk at betegne det, som vi ønskede at betegne. Med Hensyn til Udtrykket „Erhverv“ skal jeg særlig tillade mig at gjøre opmærksom paa, at efter min Mening ville de vanskeligste Tilfælde med Hensyn til dette Udtryk indtræde i saadanne Forhold, hvor en Mand ellers har en Stilling i Samfundet, som han vittierlig lever af; medens han ved Siden deraf udøver Lægevirksomhed imod Betaling. Der vil det blive meget vanskeligt at afgjøre, om han kan siges at drive Lægevirksomhed som Erhverv, og det er vistnok Tilfælde, som ingenlunde ere